ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою
Київського національного
лінгвістичного університету
26 жовтня 2026 р., протокол № 3

Введено в дію наказом КНЛУ
від 26 жовтня 2026 р. № 71-о

В.о. ректора

_____ Сергій СОРОКІН

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність під час атестації здобувачів ступеня доктора філософії і наукового ступеня доктора наук у Київському національному лінгвістичному університеті

ЗМІСТ

1. Загальні положення. 4
2. Цінності та принципи академічної доброчесності 4
3. Основні правила академічної доброчесності 5
4. Академічна доброчесність під час оцінювання (рецензування, проведення експертизи) академічних творів (дисертацій, наукових статей тощо) 7
5. Порядок перевірки на предмет наявності ознак порушення академічної доброчесності здобувачів ступеня доктора філософії і наукового ступеня доктора наук 7
6. Прикінцеві положення. 9

У цьому Положенні **терміни** вживаються **в такому значенні**:

автор – особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину);

академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;

академічний твір – твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проекту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом;

внутрішній акт – документ закладу освіти, наукової установи, іншого суб'єкта академічної діяльності, затверджений у встановленому порядку його колегіальним органом управління, що стосується питань академічної доброчесності;

джерело інформації – друковане чи електронне видання, архівний матеріал, інтернет-ресурс, особиста комунікація, інше джерело, з якого отримано інформацію, що використовується в академічному творі чи навчальній роботі;

суб'єкти академічної діяльності – науково-педагогічні, наукові працівники, інші вчені, здобувачі освіти, суб'єкти наукової діяльності;

уповноважений орган – колегіальний орган закладу освіти, уповноважений розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності;

уповноважена особа – науково-педагогічний, науковий працівник, уповноважений реагувати на порушення академічної доброчесності, розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності.

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність під час атестації здобувачів ступеня доктора філософії і наукового ступеня доктора наук у Київському національному лінгвістичному університеті (далі – Положення) розроблене відповідно до Конституції України, законів України: від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту» (зі змінами), від 26.11.2015 № 848-VIII «Про наукову і науково-технічну діяльність» (зі змінами), від 18.12.2026 № 4742-IX «Про академічну доброчесність»; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 (зі змінами), Стратегії розвитку Київського національного лінгвістичного університету на 2026-2030 роки, затвердженої вченою радою КНЛУ від 26 січня 2026 року, введеної в дію наказом КНЛУ від 26 січня 2026 року № 36-о, Положення про академічну доброчесність у Київському національному лінгвістичному університеті, затвердженого вченою радою КНЛУ від 25 травня 2026 року (зі змінами), з метою врегулювання суспільних відносин, пов'язаних із процедурами рецензування та експертизи академічних творів-дисертацій, наукових статей тощо і присудження ступенів доктора філософії і наукового ступеня доктора наук.

1.2. Це Положення визначає цінності та принципи академічної доброчесності, порядок забезпечення академічної доброчесності під час присудження наукових ступенів і ступенів доктора філософії, порядок перевірки на наявність академічного плагіату у дисертаціях та інших академічних творах, відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2. Цінності та принципи академічної доброчесності

2.1. Суб'єкти академічної діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, що визначені законодавством України, а також міжнародними документами, підписаними від імені України в установленому законодавством порядку.

2.2. **Базовими цінностями** академічної доброчесності є:

чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами;

довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;

повага до честі й гідності своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;

справедливість у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного, зокрема створення справедливої політики в КНЛУ, послідовне та неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;

відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;

стійкість у доброчесному провадженні своєї академічної діяльності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до порушення академічної доброчесності та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;

рішучість у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності в КНЛУ, сміливість у захисті академічної доброчесності в академічній діяльності.

2.3. **Основними принципами** академічної доброчесності є:

пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності;

відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;

нульова толерантність до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;

повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;

уникнення конфлікту інтересів.

3. Основні правила академічної доброчесності

3.1. Науково-педагогічні та наукові працівники зобов'язані дотримуватися таких правил:

Ґрунтувати наукову діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідної сфери;

перевіряти надійність і достовірність інформації;

доброчесно оцінювати академічні твори, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;

власним прикладом сприяти формуванню культури академічної доброчесності;

вчасно, неупереджено, невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності (не допускати надання неправдивої чи викривленої інформації тощо), припиняти такі порушення у випадках і порядку, визначених законодавством та/або внутрішніми актами КНЛУ.

3.2. Забезпечувати відкритість наукових досліджень (з урахуванням визначених законодавством обмежень) шляхом надання (зазначення, повідомлення тощо) достовірної (правдивої) інформації про первинні дані дослідження, використані/застосовані методи, методики, матеріали, обладнання тощо, порядок проведення і результати власних досліджень, джерела використаної інформації;

аналізувати надійність і достовірність вихідної інформації та раніше отриманих наукових результатів, що використовуються для отримання нових наукових результатів;

формулювати висновки і рекомендації за результатами досліджень на основі належних доказів і фактів;

чітко виокремлювати і розмежовувати результати власної наукової діяльності та результати наукової діяльності інших осіб;

під час оприлюднення результатів наукових досліджень (дисертацій, наукових статей, матеріалів конференцій тощо) нести відповідальність за їх достовірність і вплив на під час оприлюднення результатів досліджень нести відповідальність за їх достовірність і вплив на розвиток економіки, передової науки, освіти соціальної сфери, культури; державної політики, інформаційної безпеки країни, технологій.

3.3. У дисертації автор повинен дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.

Якщо в дисертації використані результати інтелектуальної творчої діяльності (текст, зображення, ідея, розробка, твердження, відомості, думка тощо) іншої особи, про це має бути зазначено з посиланням на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора.

Посилання на джерело інформації здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора в академічному творі серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб.

3.4. У разі наведення припущень чи недоведених тверджень про це має бути зазначено в академічному творі – дисертації та наукових статтях.

3.5. **У разі використання в дисертації інформації (або об’єкта), згенеровано-ї (-го) штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп’ютерну програму чи її опис.**

3.6. Якщо в дисертації, крім автора, брали участь інші особи (надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо), то обов’язково слід зазначити характер внеску кожної з таких осіб.

3.7. У разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів (частково або повністю) про це має бути обов'язково зазначено в цьому новому академічному творі.

3.8. Тексти прийнятих до захисту дисертацій, підписані кваліфікованим електронним підписом, оприлюднюються до їх захисту у машинозчитувальному форматі, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації та з дотриманням інших вимог, визначених законодавством, зокрема положенням про Національний репозитарій академічних текстів, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

4. Академічна доброчесність під час оцінювання (рецензування, проведення експертизи) академічних творів (дисертацій, наукових статей тощо)

4.1. Оцінюванню підлягають отримані наукові результати здобувача ступеня доктора філософії і наукового ступеня доктора наук.

4.2. Особи, які проводять оцінювання, зобов'язані вживати всіх заходів, щоб оцінювання здійснювалося:

з дотриманням цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;

відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 (зі змінами);

відповідно до Порядку перевірки на предмет наявності ознак порушення академічної доброчесності (Розділ 5 цього Положення).

5. Порядок перевірки на предмет наявності ознак порушення академічної доброчесності здобувачів ступеня доктора філософії і наукового ступеня доктора наук

5.1. Дисертація здобувачів ступеня доктора філософії і наукового ступеня доктора наук перевіряється на предмет наявності ознак порушення академічної доброчесності на етапі підготовки до публічної презентації здобувачем ступеня доктора філософії наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні базового структурного підрозділу, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, або на етапі підготовки до проведення попередньої експертизи на засіданні фахового семінару для апробації докторської дисертації.

5.2. Здобувач ступеня доктора філософії і наукового ступеня доктора наук подає заяву проректору з наукової роботи щодо перевірки на наявність ознак порушення академічної доброчесності в роботі разом із текстом дисертації у форматі Word (Додаток 1).

5.3. Учений секретар КНЛУ і учений секретар спеціалізованої вченої ради візують заяви здобувачів ступеня доктора філософії і наукового ступеня доктора наук у ректора КНЛУ і разом із електронною версією тексту дисертації у форматі Word подають до відділу науково-дослідної роботи в тижневий термін.

5.4. Співробітник відділу науково-дослідної роботи перевіряє рукописи дисертацій на предмет наявності в них ознак порушення академічної доброчесності протягом 14 днів від дня отримання вищезазначених документів.

5.5. За результатами перевірки здобувачам надається електронна версія звіту та довідка про результати перевірки на наявність у рукописах дисертацій ознак порушення академічної доброчесності, завірена підписом проректора з наукової роботи.

5.6. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається уповноваженим органом КНЛУ на основі вимог Закону «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами), «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII (зі змінами), «Про академічну доброчесність» від 18.12.2026 № 4742-IX, спеціальних нормативно-правових документів у сфері освіти і науки на етапі публічної презентації здобувачем ступеня доктора філософії наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні базового структурного підрозділу, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, або на етапі проведення попередньої експертизи на засіданні фахового семінару для апробації докторської дисертації.

5.7. Встановлення факту порушення академічної доброчесності в академічному творі є підставою для відмови в атестації здобувачів ступеня доктора філософії і наукового ступеня доктора наук та відмови у присудженні ступеня доктора філософії і наукового ступеня доктора наук.

5.8. Суб’єкт уважається таким, що допустив порушення академічної доброчесності, лише у разі встановлення такого факту відповідно до процедур, визначених Законом «Про академічну доброчесність» від 18.12.2026 № 4742-IX та/або внутрішнім актом КНЛУ, прийнятим відповідно до цього Закону (принцип презумпції академічної доброчесності).

5.9. Встановлення факту порушення академічної доброчесності є виключним повноваженням уповноваженого органу або уповноваженої особи.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення розглядається й ухвалюється вченою радою Університету та вводиться у дію наказом ректора.

6.2. Зміни та доповнення до Положення розглядаються й ухвалюються вченою радою Університету.

Додаток 1

В.о. ректора КНЛУ
проф. Сорокіну С.В.
_____
ПІБ здобувача (-ки) ступеня доктора філософії /
наукового ступеня док тора наук
галузь знань _____
спеціальність _____
телефон _____
e-mail _____

ЗАЯВА

Я, ПІБ, заявляю: моя дисертація у вигляді рукопису на тему «_____»
(назва)
на здобуття ступеня доктора філософії / наукового ступеня доктора наук з галузі знань _____ за спеціальністю _____ містить результати власних досліджень. Використані ідеї, результати та тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Використана в дисертації інформація (або об'єкти), згенерована (-і) штучним інтелектом, зазначена в методиці дослідження та має посилання на відповідну комп'ютерну програму та її опис. / Штучний інтелект у дисертації не використовувався.

Прошу перевірити рукопис дисертації на наявність ознак порушення академічної доброчесності.

Я ознайомлений(-а) з чинним Положенням про академічну доброчесність під час атестації здобувачів ступеня доктора філософії і наукового ступеня доктора наук у Київському національному лінгвістичному університеті.

Дата Підпис